

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ЧЕРЕМШАНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
ГЛАВА ТУЙМЕТКИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**

ул.Школьная , дом 4 , с.Туйметкино, 423108
Тел./факс: 8-(84396) 3-72-90. email: Tuy.Cmn.2@tatar.ru

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШЭН МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ТУЙМЭТАВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШЛЫГЫ**

Мәктәп урамы, 4 нче йорт, Туймәт авылы, 423108
Тел./факс: 8-(84396) 3-72-90. email: Tuy.Cmn.2@tatar.ru

№ 83

«20 » июль 2018 ел

Карап

**Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл
жирлеге Советы**

**Татарстан Республикасы
Чирмешэн муниципаль районы
"Туймәт авыл жирлеге" муниципаль
берәмлек Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр керту турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында "2003 елның 6 октябрендәге 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы " Туймәт авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставының 85, 86, 87 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Советының 2013 елның 15 июлендәге 50 номерлы карапы белән кабул ителгән «Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Советының 2013 елның 22 апрелендәге 66 номерлы, 2015 елның 8 маенданагы 96 номерлы, 2016 елның 22 гыйнварынданагы 16 номерлы, 2016 елның 15 декабрендәге 38 номерлы, 2017 елның 1 июнендәге 48 номерлы, 2017 елның 18 декабрендәге 69 номерлы каарлары белән кертелгән үзгәрешләр белән) Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Советының 2013 елның 15 июлендәге 50 номерлы карапы:

1. Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Советының 2013 елның 15 июлендәге 50 номерлы карапы белән кабул ителгән «Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Советының 2013 елның 22 апрелендәге 66 номерлы, 2015 елның 8 маенданагы 96 номерлы, 2016 елның 22 гыйнварынданагы 16 номерлы, 2016 елның 15 декабрендәге 38 номерлы, 2017 елның 1 июнендәге 48 номерлы, 2017 елның 18 декабрендәге 69 номерлы каарлары белән кертелгән үзгәрешләр белән)

Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Советының 2013 елның 15 июлендәге 50 номерлы каары:

1.1. 5 Статья:

а) 1 өлештә:

а) 9 пунктны түбәндәгө редакциядә бәян итәргә: "жирлек территориясен төзекләндерү қагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контролльдә тоту, әлеге қагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру»;

б) 14 пунктны түбәндәгө редакциядә бәян итәргә:»каты көнкүреш калдыкларын жыю (шул исәптән аерым туплану) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнашу".

1.2. 6 Статья:

- 1 пунктның 10 пунктчасы үз көчен югалткан дип танырга.

1.3. 10 Статья:

15 пунктны бәян итәргә: "ижтимагый фикер алышулар»;

15 пунктны " 16»пункты дип санарга

1.4. 19 Статья :

- 19 статьяның исеме түбәндәгө редакциядә бәян итәргә « " 19 Статья. Ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар»;

- 1 өлештә «сүзтезмәдән соң» ачык тыңлаулар «өстәргә " яисә ижтимагый фикер алышулар үткәрергә мөмкин»;

- 3 өлешне 3.1 пунктчасын түбәндәгө эчтәлек белән тулыландырырга: «3.1. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш қагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү қагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы каарлар проектлары, рөхсәт ителгән төзелешнәң ин чик параметрларыннан тайпулага рөхсәт бирү турындагы каарлар проектлары буенча, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору, рөхсәт ителгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның бер төрен үзгәрту мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш қагыйдәләренең расланмаган очракта, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәрү тәртибе, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы закон нигезләмәләрен исәпкә алыш, жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә».

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән йә гражданнар жыеннарында белдерелгән жирлек халкының ризалыгын алу таләп ителә торган очраклардан тыш, жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр.

1.5. Гражданнар жыены «22 статьясын яңа редакциядә бәян итәргә:

«1. Гражданнар жыены халык тарафыннан турыдан-туры жирле үзидарә гамәлгә ашырылу һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвеше булыш тора.

2. Гражданнар жыены «Россия Федерациясенде жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда каралган очракларда һәм «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районның Туймәт авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданныар жыенын әзерләү тәртибе турында " Нигезләмә нигезендә жирлек Советы каары белән расланган очракларда үткәрелә.

3. «Россия Федерациясенде жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында » 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очракларда гражданныар жыены үткәрелергә мөмкин:

1) әлеге торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертүгә китерә торган күрсәтелгән торак пункт составына кергән жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәрту мәсьәләсе буенча торак пунктта (муниципаль район);

2) жирлек составына керүче торак пунктта әлеге торак пункт территориясенде гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча. ;

3) авыл торак пунктында иске авыл торак пункты кандидатурасын тәкъдим итү мәсьәләсе буенча, шулай ук иске авыл торак пунктында вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча.;

4) авыл торак пунктында гражданнар жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тәкъдим итү максатларында үткәрелергә мөмкин.

4. Гражданнар жыенын жирлек башлыгы йә сайлау хокукуна ия, 10 кешедән дә ким булмаган торак пунктта яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырыла ала.

5. Жыен үткәрү инициативасын хуплау йөзеннән жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукуна ия, торак пункт территориясенде дайми яки нигездә яшәүче, яшәү урыны буенча теркәлгән гражданнар санының 5 процентын тәшкил итә, ләкин 25тән дә ким була алмый.

6. Жирлек башлыгы чакыра торган халык жыены жирлек башлыгы каары белән билгеләнә, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданнар жыены жирлек Советы каары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр халык жыенын үткәрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итәләр, муниципаль хокукий акт проекты һәм гражданнар жыенын хәл итүгә чыгарылучы мәсьәләләр буенча материаллар белән алдан ук «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районның Туймәт авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданныар жыенын әзерләү тәртибе турында » нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә танышалар.

8. Жыенда кабул ителгән каарлар муниципаль хокукий актлар булып торалар, жирлек башлыгы тарафыннан имзаланалар һәм Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелергә тиеш».

1.6. 33 статьяның 1 өлешендә:

- 5-6 пункт үз көчен югалткан дип танырга;

- 5.1 пунктын өстәргә. түбәндәге эчтәлектә:»жирлекне стратегик планлаштыру документларын карау, раслау (раслау)»;

- 26 пунктны бәян итәргә: "жирлек территориясен төзекләндерү қагыйдәләрен раслау»;

1.7. 38 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә:

«38 Статья. Жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Жирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылырга мөмкин:

1) жирлек Советы үз-үзен таркату турында карап кабул иткән очракта.

Шул ук вакытта үз-үзен таркату турында карап әлеге устав белән билгеләнгән тәртиптә кабул ителә;

2) Татарстан Республикасы Югары суды депутатларының әлеге составының вәкаләтсезлеге турында карапы үз көченә кергән очракта, шул исәптән депутатларның үз вәкаләтләре туктатылуга бәйле рәвештә, жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре законсызлыгы турында;

3) жирлек үзгәртеп корган очракта, жирлек бетерелгән очракта, № 131-ФЗ Федераль законның 3, 5, 13 статьялары нигезендә, шулай ук жирлек бетерелгән очракта;

4) жирлек чикләрен үзгәртү нәтиҗәсендә килеп чыккан сайлаучыларның саны 25 проценттан арткан очракта, жирлек чикләрен үзгәртү нәтиҗәсендә килеп чыккан.;

5) гражданнарның турыдан-туры ихтыярын белдерү юлы белән кабул ителгән карапны гамәлгә ашыру өчен таләп ителә торган муниципаль хокукий актны бастырып чыгару срогы бозылган очракта.

3) в случае преобразования поселения, осуществляемого в соответствии с частями 3, 5, статьи 13 Федерального закона № 131-ФЗ, а также в случае упразднения Поселения;

4) в случае увеличения численности избирателей поселения более чем на 25 процентов, произошедшего вследствие изменения границ Поселения;

5) в случае нарушения срока издания муниципального правового акта, требуемого для реализации решения, принятого путем прямого волеизъявления граждан.

2. Жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату аның депутатларының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатуга китерә.

3. Халык тарафыннан сайланган депутатлардан торган жирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, жирлек Советына вакытыннан алда сайлаулар федераль закон белән билгеләнгән срокларда үткәрелә".

1.8. 46 статья:

- түбәндәге эчтәлекле 1.2 пунктын өстәргә: «1.2. Өгәр вәкаләтләре жирлек башлыгы вазыйфасыннан читләштерү турында Татарстан Республикасы Президентының хокукий акты нигезендә йә жирлек Советының отставкага жибәрү турындагы карапы нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы әлеге хокукий актка яки суд тәртибендә каарга шикаять бирсә, муниципаль сайлауларда сайланучы жирлек башлыгын вакытыннан алда сайлау суд карапы законлы көченә кергәнче билгеләнергә мөмкин түгел".

1.9. 49 статьяда:

а) 1 өлештә 2 абзацны төшереп калдырырга;

б) 1 өлешне түбәндәгे эчтәлекле 1 абзац өстәргә: « - жирлек бюджетын үтәүне тәэмүн итә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы социаль-икътисадый үсешенең өстенлекле һәм максатлары белән килештерелгән муниципаль идарәнең һәм жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең озак сроклы максатларын һәм бурычларын билгели, жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;;

- жирлек вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча стратегик планлаштыру документларын эшли, карый, раслый (хуплы) һәм тормышка ашыра;

- жирлек Советы тарафыннан расланган (хупланган) стратегик планлаштыру документларын тормышка ашыруны мониторинглауны һәм контролльдә тотуны гамәлгә ашыра;

- федераль законнар һәм муниципаль норматив хокукий актлар белән билгеләнгән стратегик планлаштыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

- 1 өлешнен 1 пунктындагы 7 абзацында «законнарда билгеләнгән тәртиптә» сүzlәрен «Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә»сүzlәренә алмаштырырга кирәк.;

в) 13 абзацның 2 пунктында " федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәту сыйфатын бәйсез бәяләүне үткәрүне оештыру өчен шартлар тудыру» ;

г) 4 өлешне түбәндәгә эчтәлекле пунктча өстәргә:"каты көнкүреш калдыкларын жыю (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша";

д) 6 өлешне түбәндәгә эчтәлекле абзац өстәргә: «жирлекнең төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контролльдә тота, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыра».

1.10. 63 статьяны түбәндәгә эчтәлекле 3 өлеш өстәргә:

«3. Коррупциягә каршы тору турында «2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле, тиешле вазифаны биләп торган жирле үзидарә органы тарафыннан муниципаль вазифаны биләп торучы затка карата эштән азат итү (вазыйфадан азат итү) рәвешендәгә түләттерү турында белешмәләр әлеге зат үз вазифасын биләп торган затлар реестрына кертелә.

1.11. Түбәндәгә эчтәлекле 69.1 статья өстәргә:::

69.1 Статья. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре.

1. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре жирлек Советы тарафыннан раслана.

2. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре сорауларны жайга сала ала:

1) гомуми файдаланудагы территорияләрне карап тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

2) биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның фасад һәм киртәләү конструкцияләренең тышкы төре;

3) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, карап тоту һәм торғызу, шул исәптән жир эшләрен башкарғаннан соң да;

4) жирлек территориясен, биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны архитектур яктыртуны да кертеп, яктыртуны оештыру;;

5) торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннарны, чәчәк түтәлләрен һәм үлән үсемлекләре биләгән башка территорияләрне булдыру, карап тоту, торғызу һәм саклау тәртибен дә кертеп, муниципаль берәмлек территориясен яшелләндөрүне оештыру;;

6) жирлек территориясендә мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары, элмә такталары куелган күрсәткечләр урнаштыру,:;

7) балалар һәм спорт мәйданчыкларын, хайваннарны урамда йөрту өчен мәйданчыклар, парковкалар (парковка урыннары), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту;;

8) жәяулеләр коммуникацияләрен, шул исәптән тротуарларны, аллеяларны, юлларны, сукмакларны оештыру,:;

9) күрсәтелгән территория буенча инвалиларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренән тоткарлыксыз хәрәкәтен тәэммин итү максатларында жирлек территориясен төзекләндерү;;

10) жирлек территориясен жыештыру, шул исәптән кышкы чорда;

11) янгыр сулары ағынтыларын оештыру;

12) жир эшләрен үткәрү тәртибе;

13) биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, жир кишәрлекләренән (милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларының (мондый йортлар чикләре буенча төзелмәгән жир кишәрлекләре милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларыннан тыш) тирә-юнь территорияләрен карап тотуда катнашу;;

14) Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртип нигезендә тирә-юнь территорияләре чикләрен билгеләү;;

15) жирлек территориясен бәйрәмчә бизәү;

16) жирлек территориясен төзекләндерү буенча чараларны тормышка ашыруда гражданнар һәм оешмаларның катнашу тәртибе;

17) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне тикшереп тору.

1.12. 78 статьяның 7 пунктындағы 4 абзацын үз көчен югалткан дип танырга.

1.13. 80 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә:

"80 Статья. Гражданнарның үзара салым акчасы

1. Гражданнарның үзара салым акчасы астында гражданнарның жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл итү өчен башкарыла торган бер тапкыр бирелә торган түләүләре аңлашыла. Гражданнарның үзара салым түләүләре күләме жирлекнән (жирлек составына керүче торак пункт) барлық халкы өчен абсолют зурлыкта билгеләнә, халық саны жирлек составына керүче торак пунктның) гомуми саныннан (жирлек составына керүче торак пунктның) 30 проценттан артмаска тиеш һәм алар өчен түләү күләме киметелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә курсәтелгән түләүләрне керту һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындағы 1

өлешенең 4 нәм 4.1 пунктларында каралған очракларда гражданнар жыенында хәл ителә.

1.14. 87 статьяны түбәндәге эчтәлекле 4,5 пункт белән тулыландырырга:

«4. Жирлек Уставына үзгәрешләр нәм өстәмәләр муниципаль хокукий акт белән кертелә, ул рәсмиләштерелергә мөмкин:

- жирлек Советы (халык жыены) рәисе нәм авыл жирлеге башлыгы тарафыннан имзаланган карап нигезендә йә авыл жирлеге башлыгы, жирлек Советы рәисе вәкаләтләрен башкаручы (гражданнар жыены);

- жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән нәм жирлек башлыгы имзалаған аерым норматив хокукий акт. Бу очракта әлеге хокукий актта авыл жирлеге Советының (гражданнар жыены) аны кабул итү туринда карап реквизитләри куела. Авыл жирлеге Советының мондый каарына күчмә нигезләмәләрне нәм (яки) жирлек уставына кертелә торган үзгәрешләр нәм өстәмәләр керту рәхсәт ителми»

5. Жирлек уставын федераль закон, Татарстан Республикасы законы белән тәңгәлләштерү әлеге закон актларында билгеләнгән сротка гамәлгә ашырыла. Федераль закон, Татарстан Республикасы законы белән күрсәтелгән срок билгеләнмәгән очракта, жирлек уставын федераль закон, Татарстан Республикасы законы белән тәңгәлләштерү сроты тиешле федераль закон, Татарстан Республикасы Законы үз көченә керү датасын, жирлек уставына үзгәрешләр нәм өстәмәләр керту, гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу, жирлек Советы утырышларының вакыт-вакытын исәпкә алыш билгеләнә., мондый муниципаль хокукий актны дәүләт теркәвенә алу нәм рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) сроклары нәм, кагыйдә буларак, алты айдан артмаска тиеш

2. 1.1 пунктның «б» пунктчасы, 1.9 пунктның «г» пунктчасы дәүләт теркәвенә алынганнан соң, әмма 2019 елның 1 гыйнварыннан да сонга калмыйча үз көченә керә.

3. Әлеге каарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә федераль башкарма хакимият органының территориаль органына жибәрергә.

4. Әлеге каарны мәгълүмати стендларда, Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталындар (ravo.tatarstan.ru) Чирмешән муниципаль районның «Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында дәүләт теркәвенән соң иғылан итәргә .

5. Әлеге карап «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары туринда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындағы 8 өлеше, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Туймәт авыл жирлеге Уставының 87 статьясындағы 2 өлеше нигезләмәләрен исәпкә алыш, рәсми халыкка житкерелгән көннән үз көченә керә.

6. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотам.

Башлык, Татарстан Республикасы

Чирмешән районы

Туймәт авыл жирлеге Советы рәисе

А.Б. Кәримов

